

Moeder Natuur

le Pays
de Stenay

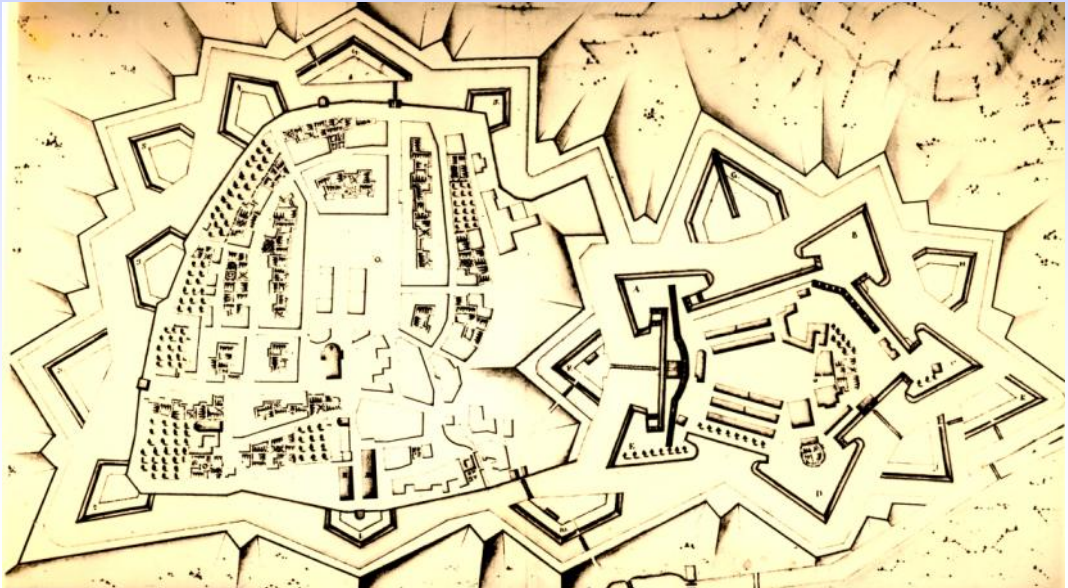
Bezienswaardigheden & cultuur



WANDELING LANGS DE OUDE VESTING



Volg de sporen van de vestingwerken van de stad Stenay, tussen de stad en het citadel. De mooie wandeling van ongeveer 1 uur 15 minuten langs paden en wegen van weleer laat u kennis maken met de geschiedenis van Stenay.



Kaart 1: Stenay tegenwoordig

De route en de mooiste plekken om foto's te maken



De wasplaats

De watermolen

Het park van de Forge

Het biermuseum

Koetshuis en Wapendepot

Het huis van de gouverneur

ROUTE LANGS DE OUDE VESTINGWERKEN

Korte geschiedenis : Stenay, gelegen tussen de uiterste grenzen van Frankrijk en het Heilige Romeins-Germaanse Keizerrijk, gefortificeerd en stad met een rijk militair verleden, voelde altijd de noodzaak zich te beschermen achter een systeem van versterkingen.

Waarschijnlijk zijn de eerste stadsmuren van vóór het jaar 1000. In de loop van de verschillende oorlogen en belegeringen en door de ontwikkeling van oorlogswapens, werden ze voortdurend aangepast en omstreeks 1615 werden de laatste wijzigingen in de vestingmuren aangebracht.

Na de inlijving bij Frankrijk in 1654 en de naar het oosten verschuivende grenzen, werd het citadel in 1689 ontmanteld.

VETREK TOERISTENBUREAU

1

Vetrek vanuit het toeristenbureau, ga links af en volg de Rue André Maginot ongeveer 200m.



2

De wandeling begint bij de oude stadspoort **Porte de Bourgogne** (zie foto) die de belangrijkste toegangsweg naar de stad markeert. De poort werd in 1925 gesloopt om voertuigen toegang te geven tot de stad.

Alvorens linksaf de **ruelle de Glacis** te nemen kijk even naar het karakteristieke huis, gebouwd in 1881 voor een ingenieur van het aan te leggen kanaal.

Het pad volgend loopt men langs de muur van **octroi** (tolheffing) uit de 18e eeuw gebouwd op de resten van de oude stadswallen.

3 Laat de **ruelle du Pavé** links liggen en vervolg uw weg over de **ruelle des Glacis**. Na enkele tientallen meters sla rechts af. Op deze plek raakte de jonge **VAUBAN** (zie foto) in 1654 gewond aan zijn linkerbeen tijdens de belegering door **LOUIS XIV** en zijn legers.

LOUIS XIV, tot koning gekroond op 7 juni 1654 in Reims, was nog maar 16 jaar oud toen hij en Mazarin zich bij het leger van Fabert voegden, waaronder ook de jonge **VAUBAN**, om de stad Stenay na 56 dagen van verzet in te nemen. De overwinning werd in Parijs gevierd. LOUIS XIV gaf in 1689 opdracht om de vestingwerken van de stad te ontmantelen.



Louis XIV



Vauban

Iets verderop aan de rechterkant liggen een weide en de volkstuinten op de oude bastion de la clochette (bastion van de klok ★ map).

4 Vervolg de **ruelle des Glacis** en achter de muur aan de linkerkant bevindt zich een bijzonder ommuurd privépark, in de 18e eeuw aangelegd met gebruikmaking van delen van de oude afgebroken stadswal.

5 Neem het deels overgroeide pad links dat nog steeds langs de muur van het privépark loopt. Aan het einde het **bastion de la Grille** (rooster/traliewerk★ map) dat uitkijkt over de vallei van de Meuse. Een deel van de stadswal is links nog zichtbaar. Vervolg de weg op de rue Pasteur.



6 Het huis met nummer 28, aan de linkerkant, heeft nog een **kapiteel van de porte de Cervisy** (zie foto) de noordelijke stadspoort.



7 Steek nu de weg over en ga het graspad **ruelle Malnoury** af naar beneden, langs de stadswallen die te herkennen zijn aan de gelijkmatige stenen. Beneden aan de **rue Basse des Remparts** (straat onder de stadswallen) herkent men de oude **bastion Saint François** (zie inzet★ map) nog aan een kleine verhoging.

8 Links af de **rue Basse des Remparts**. We zien dan in de muur de



Vestingpoort =
In de oude vestingwerken een geheime poort, met zicht op de omgeving.
Wachterstoren =
boven de vestingwerken.



contouren van een vestingpoort die door de stadsmuur heen ging en waarschijnlijk uitkwam in een wachttoren.

9 Loop verder door de **ruelle Charlotte** (trap) langs de **lavoirdes Minimes** (de wasplaats van de Minimes), ook wel de bron van Wé (water in het Keltisch). Eén van de oudste gebouwen van Stenay. De wasplaats wordt voorzien van water door een ondergrondse bron in de buurt, let op het afvoerkanaal dat onder de muur doorloopt naar het pad aan de overkant waar het water de tuinen bevoeit alvorens uit te komen in de Maas.



Het grote gebouw boven de wasplaats is de school Albert Toussaint, in 1617 gebouwd als klooster voor de religieuzen van **de orde van de Minimes**. (zie foto). In 1908 werden twee verdiepingen toegevoegd. De kloostercellen en een deel van het oorspronkelijke klooster zijn nog bewaard gebleven.

10 Keer terug en ga links op de **rue Basse des Rempart**. Achter de muur aan de linkerkant lag oorspronkelijk een boerderij en een brouwerij (er waren 5 brouwerijen in Stenay), die via een poort met boog uitkwamen op de straat.

11 Op de **place Porte de France**, tegenover Hôtel du Commerce stond eens de Franse stadspoort. Tijdens recente wegwerkzaamheden werden de funderingen van de poort gevonden.

12 Neem vervolgens de **rue du Moulin** rechts van Hôtel du Commerce. Om de molen goed te zien neem een kleine omweg door de Impasse Dagobert.



De **rue du Moulin** volgt de weg van de oude **bastion de France** (★ zie map)



13 Ga nu het park aan de rechterkant binnen (zie foto). **Dit park**, tegenwoordig geopend voor het publiek, werd oorspronkelijk ontworpen door de gieterijmeester, aan de voorzijde van zijn huis (tegenwoordig cultureel centrum). Het imposante gebouw scheidde de tuin van het fabrieksterrein achter de woning. De fabriek was 229 jaar operationeel: van 1776 tot 2005.

14 Neem na 300 meter de uitgang van het park en steek de weg over naar de **rue de la Citadelle**, waarmee u het terrein van de voormalige citadel binnenkomt. Alleen een klein deel van de **oude stadspoort** is nog zichtbaar (zie foto)



15 Rechts ziet men het **huis van de Gouverneur** (zie foto) waar tegenwoordig het kantoor van het Biermuseum is ondergebracht. Gebouwd aan het



einde van de 16^e eeuw in opdracht van de Hertog van Lotheringen om de gouverneur van de stad te huisvesten. Nadat Stenay in 1654 onder Frankrijk viel werd het gebouw gebruikt voor de commandant van het leger en tussen 1805 en 1978

16 Enkele meters verder aan de linkerkant staat het **huis van de luitenant van de Koning** (huisnummer 30, zie foto), dat in de 16^e eeuw onderdak bood aan de afgevaardigde van de Koning. De gedeeltelijk halfronde en kegelvormige toren aan de achterzijde heeft een spiraalvormige trap en het huis is gebouwd op twee parallelle gewelfde kelders.



- 17 U bent nu in het hart van het oude citadel met rechts het oude koetshuis en de wapenopslag, tegenwoordig zijn de gebouwen en het park privébezit.



- 18 Links liggen de oude barakken die nu in gebruik zijn als kleine woningen met daarachter het oude levensmiddelen magazijn van het citadel. Aan het einde 19^e/ begin 20^e eeuw werd een etage en 2 droogtorens toegevoegd voor het onderbrengen van een mouterij. Sinds 1986 biedt het onderdak aan het **Biermuseum** (zie foto)

Droogtorens = bestemd voor het drogen van hop, als onderdeel van het brouwproces.



- 19 Het citadel was gescheiden van de stad en bepoort in de muur, als ook



reikbaar door zowel een via de kerk van de Heilige Dagobert, waarvan slechts een deel van een spitsboog bewaard is gebleven. Het **portaal** van de kerk is te zien in de kelder van Place R.Pointcaré nr. 3, naast het toeristenbureau.

- 20 Ga door naar het einde van de straat en sla af naar de **rue Laennec**, langs het oude **cavaleriekazerne**, (zie foto) 144 meter lang, gebouwd in 1747 door Vauban, een eeuw na de ontmanteling van de stad en gebruikt voor de huisvesting van het leger tot aan 1940. Tegenwoordig huisvest het gebouw dienstverlening en woningen.



- 21 Aan het einde van de kazerne vervolgen we **de route in de rue Vauban** links. Rechts zien we de wasplaats **Millot** (zie foto) door de stad gebouwd tussen de 2 wereldoorlogen en recentelijk verbouwd tot woning.

Aan het einde van de **rue Paul Bert** ongeveer 50 meter verder zijn we terug bij de goed onderhouden stadsmuur, wat verborgen door huizen die er tegen aan gebouwd zijn. Dit is de plaats van de oude kerk van St. Maurice, één van de eerste kerken van Stenay gebouwd in de 6^e eeuw. We vervolgen onze weg over de **rue des Hauts Remparts**.



- 22 We zijn weer terug bij **de porte de Bourgogne** en aan het einde van de wandeling.

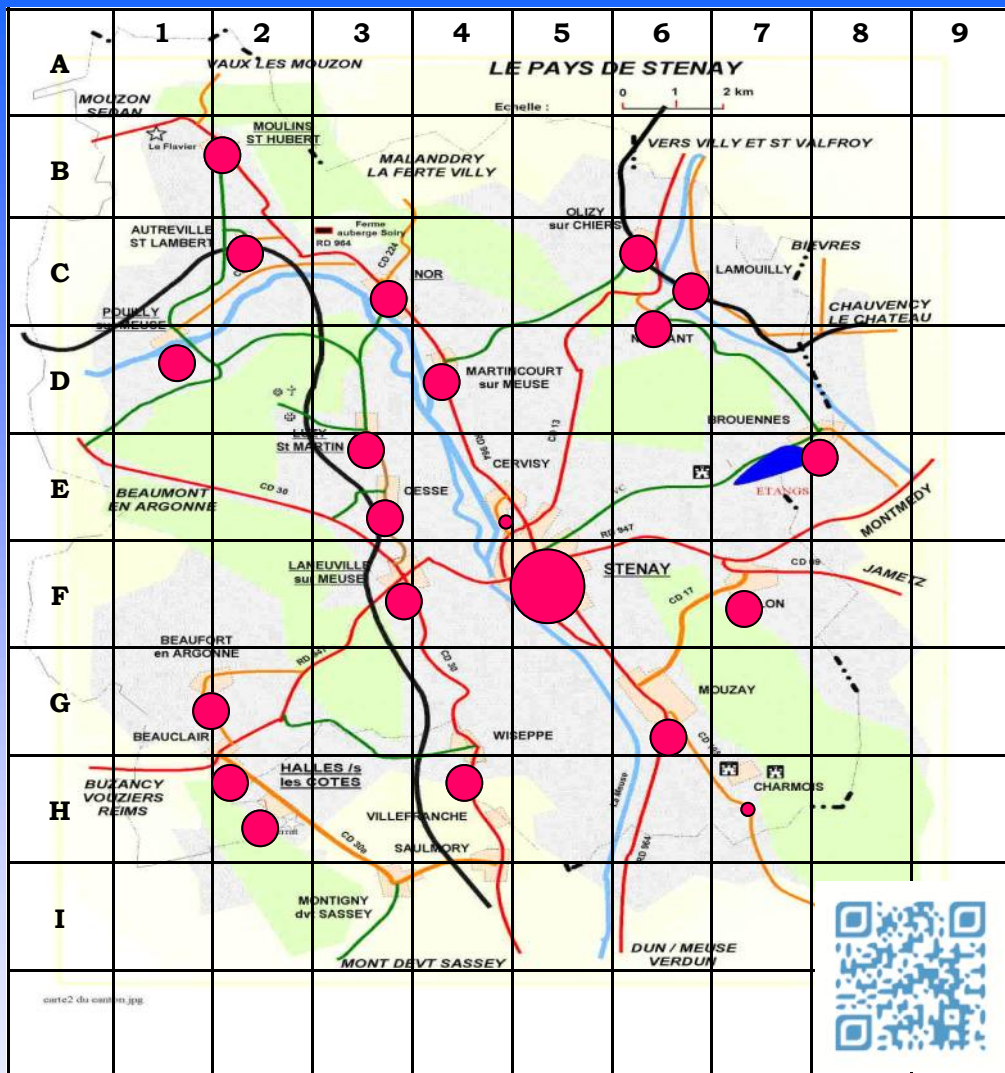
Plan 2 : Stenay, gefortificeerde stad in de 17^e eeuw.



De arcades



Bastion = een bolwerk, een uitspringend verdedigingswerk van aarde of steen dat deel uit maakt van een vesting of een fort.



DE 19 DORPEN VAN HET KANTON STENAY

- C2.** AUTREVILLE SAINT LAMBERT
- F7.** BAAALON
- H2.** BEAUCLAIR
- G1.** BEAUFORT EN ARGONNE
- E8.** BROUENNES
- E3.** CESSÉ
- H2.** HALLES SOUS LES CÔTES
- C3.** INOR
- C6.** LAMOUILLY
- F3.** LANEUVILLE SUR MEUSE

- E3.** LUZY SAINT MARTIN
- D4.** MARTINCOURT
- B2.** MOULINS SAINT HUBERT
- G6.** MOUZAY
- D6.** NEPVANT
- C6.** OLIZY SUR CHIERS
- D1.** POUILLY SUR MEUSE
- F5.** STENAY
- H4.** WISEPPE

Ontworpen
en uitgegeven door
het toeristenbureau
Stenay

